

Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»
Національний університет біоресурсів і природокористування
Публічне акціонерне товариство «Райффайзен банк Аваль»
Херсонська обласна організація «Спілка економістів України»
Головне управління Пенсійного фонду України в Херсонській області
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України

Збірник тез

**Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

**«ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»**

24-25 жовтня 2019 року (м. Херсон)

УДК 33(477)

Економічна система України: стан, проблеми, перспективи: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. Херсон. 24-25 жовтня 2019р. – Херсон: ХДАУ, 2019. 206с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції висвітлюють широкий спектр теоретичних і практичних питань розвитку економіки України. Тематика конференції охоплює питання дослідження сучасного стану економічних відносин та фінансової діяльності суб'єктів господарювання, управлінські та адміністративні аспекти розвитку підприємництва в Україні.

Призначено для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, слухачів інститутів підвищення кваліфікації, спеціалістів з економіки та освіти.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-методичною комісією економічного факультету Херсонського державного аграрного університету (протокол № 4 від 21 березня 2019 р.)

© Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет», 2019

*Гетьман А.Л. – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Бойко Л.О. – к.с-г.н., доцент
Державний вищий навчальний заклад
« Херсонський державний аграрний університет », м. Херсон*

РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Мале і середнє підприємництво (далі – МСП) є визнаною в усьому світі рушійною силою, яка генерує національне багатство шляхом створення нових робочих місць, зростання валового внутрішнього продукту та робить суттєвий внесок у підвищення рівня конкурентоспроможності й інноваційного потенціалу регіональної економіки. На даний час підприємства цієї сфери займають ключове місце у структурі національної економіки та економіки регіону зокрема.

Розвиток малого бізнесу, який у всьому світі є основним з двигунів економіки, в Україні не має суттєвих змін. Наприклад, в Данії малий бізнес створює 80% ВВП, в Італії – 60 %, а в середньому в країнах ЄС близько 55-60 %. У той же час в Україні, незважаючи на те, що малими вважаються 90 % всіх зареєстрованих приватних підприємств, їх питома вага у ВВП не перевищує 12-14 % [1].

В умовах конкуренції та з метою досягнення якісно нового рівня життя населення мале підприємництво є невід’ємним сектором ринкової економіки, який має регіональну орієнтацію. Відтак, результативність функціонування малих підприємств значною мірою залежить від їх підтримки як на державному, так і регіональному рівнях. В ефективному розвитку малих підприємств насамперед зацікавлені територіальні громади, тому що: 1) велика частка цього сектора економіки орієнтована на місцевий ринок; 2) збільшення кількості суб’єктів малого підприємництва сприяє створенню нових робочих місць, що вирішує проблему безробіття в адміністративно-територіальних одиницях; 3) разом із зростанням кількості малих підприємств та підприємців збільшуються обсяги виробництва, а отже, зростають податкові надходження до місцевих бюджетів [2].

Херсонська область – частина причорноморського економічного району України, яка за структурою економіки є аграрно-індустріальним регіоном. Область має близько 2 млн.га сільськогосподарських угідь і найбільшу серед інших регіонів України площу орних земель. Одна з найбільших об’єктивних переваг Херсонської області полягає у її географічному розташуванні. Херсонщина знаходиться на півдні України по обох берегах нижньої течії Дніпра і має вихід до Чорного й Азовського морів. Її площа становить 28,5 тис. кв. км, або 4,7% від загальної території України.

Провідну роль у реальному секторі області відіграє сільське господарство, зокрема рослинництво. Однак низькою є питома вага підприємств з високою доданою вартістю в загальних обсягах промислового виробництва – на них припадає близько 16%.

Таблиця 1

Динаміка кількості зареєстрованих суб'єктів господарювання малого та середнього підприємництва по області (станом на 01 січня 2018 року)*

Роки	Всього		у тому числі					
			Мікропідпр.		Мале підпр.		Середнє підпр.	
	разом	у тому числі		фіз.	юр.	фіз.	юр.	юр.
		фіз.особи	юр.особи	особи	особи	особи	особи	особи
2015	70045	54689	15356	54688	15272	1	66	18
2016	70478	51474	19004	51473	18917	1	69	18
2017	53849	44250	9599	44 249	9401	1	180	18

*За даними ГУДФС у Херсонській області

За інформацією Головного управління Державної фіскальної служби у Херсонській області, станом на 01 січня 2018 р. зареєстровано майже 54 тис. суб'єктів підприємництва, більшість з них є представниками мікропідприємництва, це фізичні, юридичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи – підприємці, в яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) сягає не більше 10 осіб і річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 млн євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Ключове місце у структурі регіональної економіки займає мале та середнє підприємництво. 99,9% від загальної кількості суб'єктів підприємництва області – це суб'єкти МСП (53,85 тис.), з них:

- фізичних осіб-підприємців – 44,25 тис. (83%), де мікропідприємництво становить 82,9%, а мале підприємництво 0,1%.

- юридичних осіб – 9,6 тис. (16,9%), де мікропідприємництво становить 16,5%, мале підприємництво 0,3% та середнє підприємництво 0,1%.

Значне зменшення кількості зареєстрованих суб'єктів господарювання МСП пов'язане із внесенням змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», коли наприкінці 2016 р. та на початку 2017 р. припинили підприємницьку діяльність 16647 суб'єктів МСП області. У результаті цього станом на 01 січня 2018 р. кількість зареєстрованих фізичних осіб – підприємців зменшилась на 7242 одиниці, або на 16,3%, у порівнянні з 2016 р., кількість підприємств – юридичних осіб зменшилась вдвічі – на 9405 одиниць, або на

49,5% [3].

Провідні підприємства малого та середнього бізнесу на території Херсонської області почали розвиватись за модульним принципом, тобто в них питома вага капіталізації, інноваційності та рентабельності набагато вища за звичайні малі та середні підприємства. Із загальної кількості МСБ Херсонської області - 5 408 належать до модульних (66,77% від кількості підприємств МСБ). Для модульних підприємств Херсонської області найбільш привабливою є діяльність у сфері сільського, лісового та рибного господарства, а також оптової та роздрібної торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і сучасний стан підприємств МСБ визначає майже всю господарську діяльність в області (99,9% від усіх промислових підприємств у регіоні), то, відповідно, розвиток модульних підприємств як частини всіх МСБ повинен бути одним із найголовніших пріоритетів у формуванні економічного потенціалу Херсонщини.

Вплив модульних виробництв на об'єкти МСБ можна проілюструвати в таких напрямках: 1) підвищенні рівня конкурентоспроможності у регіоні; 2) формуванні ринкової конкуренції; 3) затвердженні прозорості фінансової діяльності; 4) підвищенні ринкової гнучкості підприємств; 5) поширенні кооперації та комбінування; 6) створенні торговельних і корпораційних об'єднань; 7) зростанні рівня соціально-економічного розвитку територій; 8) залучення інвестиційних надходжень; 9) пошуку нових торговельних ринків; 10) збільшенні рівня рентабельності; 11) модернізації й амортизації устаткування; 12) активної співпраці виробничої і невиробничої сфер.

Отже, ситуація щодо розвитку малого та середнього підприємництва в Херсонській області залишається на такому ж незадовільному рівні. Законодавчі органи і надалі намагаються усувати основні недоліки, проте поки що не досить ефективно. Таким чином, основними шляхами покращення стану розвитку малого та середнього підприємництва є створення нормативно-правової бази зі сприятливими умовами, а також вдосконалення податкової політики та забезпечення раціонального функціонування спрощеної системи оподаткування. У подальшому ці проблеми необхідно постійно координувати і вирішувати якнайшвидше.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Матеріали з порталу виконавчої влади «Урядовий портал». URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. 4-те вид. К.: Т-во «Знання», КОО, 2008. 302 с.
3. Регіональний профіль МСП Херсонської області. URL: http://www.ier.com.ua/files//Projects/2015/LEV/Regional_profiles/LEV_Kherson_Profile_16_17.pdf.
4. Соціально-економічний аналіз Херсонської області, 2018. 121 с

ЗМІСТ

стор.

Аверчева Н.О. Напрями підвищення якості молочної продукції	3
Ананьєва М.О., Петрова О.О. Стан розвитку органічного виробництва в Україні та світі	7
Арістов О.О., Огорь Г.М. Ключові фактори маркетингового середовища	9
Берегова Г.Ю., Ярмоленко В.В. Фінансово-економічна безпека підприємства та шляхи її підвищення	12
Бойко А.А., Шукліна В.В. Управління інформаційним потенціалом підприємства в ситуації стратегічних змін	14
Бойчук С.І., Бойко В.О. Ефективні стратегії збуту сільськогосподарської продукції	16
Бондарь І.В., Ярмоленко В.В. Формування механізму управління організаційними змінами	18
Буганова Г.В., Надточій І.І. Ефективність управління витратами для забезпечення конкурентних переваг	19
Буренко Д.І., Руснак А.В. Принципи розвитку аграрного підприємництва	22
Вертюк Л.А., Надточій І.І. Роль інноваційної інфраструктури у функціонуванні ринку туристичних послуг регіону	24
Власов О.В., Ломоносова О.Е. Розвиток інноваційної інфраструктури в умовах концепції «розумного міста»	26
Гавриленко Ю.М., Петрова О.О. Переваги малого бізнесу в аграрному секторі	28
Галат Л.М. Особливості виробництва, розміщення і збуту картоплі у Херсонській області	30
Гараєв Д.Р., Руснак А.В. Особливості стратегічного управління аграрними підприємствами	32
Гетьман А.Л., Бойко Л.О. Розвиток малого та середнього підприємництва у Херсонській області	36
Глабець М.М., Петрова О.О. Аналіз інноваційної активності підприємств України	39
Головченко О.О., Ломоносова О.Е. Інноваційні стратегії управління персоналом в умовах цифрової економіки	42
Грановська В.Г., Бойко В.О. Розвиток туристично-рекреаційного комплексу південного регіону	45

Грузнова В.В., Ломоносов Д.А. Моніторинг економіко-екологічного потенціалу технологічного підприємництва в регіонах України	47
Гудзовата Т.С., Бойко Л.О. Роль прибутку підприємства в умовах ринкової економіки України	50
Гульц Н. В., Аверчева Н.О. Удосконалення збутової діяльності підприємств дитячого харчування	52
Гуртовенко А. В., Ковтун В. А. Напрямки підвищення ефективності використання трудового потенціалу аграрних підприємств	55
Делієва Є.С., Фролова Н.Є. Вплив стилю керівництва на ефективність діяльності підприємства	59
Долгова С.О., Ломоносова О.Е. Стратегічні та інноваційні напрямки розвитку	61
Дудченко В.Ю., Руснак А.В. Методичні аспекти визначення економічної ефективності продукції тваринництва	64
Завгородня Ю.В., Ломоносова О.Е. Особливості впливу інноваційної інфраструктури на збалансованість фінансової системи	65
Ільницька А.А., Шукліна В.В. Інформаційно-комунікаційне забезпечення процесів управління підприємством	68
Карнаушенко А.С. Сучасний стан розвитку туристичного підприємництва в Україні	71
Качур І.М., Петрова О.О. Виробництво органічної продукції як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства	74
Ковальов Д.В. Особливості функціонування ринку праці у Херсонській області	77
Ковтун В.М. Державні будівельні вимоги та ефективність використання овочесховищ	80
Ковтун В. А., Тофтул К.О. Поліпшення інноваційно-фінансової складової діяльності аграрних підприємств	84
Колінько А.Д., Адвокатова Н.О. Сучасний стан та перспективи розвитку агропромислового комплексу в Україні	89
Колінько А.Д., Ковтун В. А. Брокерські фірми як інституційна структура валютного ринку	93
Красіков М.О., Огорь Г.М. Роль інновацій у розвитку підприємства	97
Крюкова В.О., Ломоносова О.Е. Перспективи підвищення рівня фінансового забезпечення інноваційної діяльності	100
Кучер І.М., Ломоносова О.Е. Інноваційні підходи управління якістю продукції, принципи та складові	103

Лісанов В.А, Повод Т.М. Фондовий ринок України: проблеми та перспективи розвитку	105
Мазур Д.В., Повод Т.М. Проблеми та перспективи біржової діяльності в аграрному секторі економіки	108
Мандзій А.О. , Воскресенська О.Є. Аналіз економічних показників сучасного розвитку харчової промисловості України	111
Манюра Д.Я, Петрова О.О. Напрями розвитку аграрного сектора економіки України	114
Надточій І.В., Огорь Г.М. Формування інноваційної екосистеми в сфері цифрової медицини (digital health)	117
Нікітенко К.С. Стан та особливості розвитку Інтернет торгівлі в Україні	120
Огорь М.О., Надточій І.І. Особливості формування регіональних стартап-екосистем	122
Олійник Н.М., Макаренко С.М., Лашкевич В.О. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку сільського господарства Херсонщини	124
Омельченко Д.С., Петрова О.О. Проблеми підвищення ефективності збутової діяльності сільськогосподарських товаровиробників	127
Оріхівська Н.О., Ломоносова О.Е. Деякі аспекти банківських депозитів у процесі формування інноваційного ресурсу	130
Перевенко Ю.В., Карнаушенко А.С. Стратегія розвитку роздрібної торгівлі у торговельних мережах України	132
Петрова А.Т. Біоремедіація як метод екобіотехнології відновлення ґрунтів	135
Петрова О.О. Продуктові інновації у будівництві: стан та перспективи	138
Піскун О.О., Бойко Л.О. Ресурсний потенціал аграрного сектору економіки Херсонської області	140
Повод Т.М, Остапенко А.С. Фінансові технології та розвиток фінансової системи	142
Позняков В.А., Фролова Н.Є. Теоретичні аспекти менеджменту якості як складової управління ефективністю підприємства	145
Рубан А.І., Ломоносов А.В. Проблеми і перспективи венчурного інвестування як методу фінансування стартапів	146
Саливончик О.М., Аверчева Н.О. Сучасні аспекти нормативно-правового регулювання ринку молока і молочної продукції	149
Севост'янов В.І., Огорь Г.М. Особливості управління персоналом за допомогою SCRUM	152

Сложинська В. О., Бойко В.О. Перспективи розвитку ринку цінних паперів в Україні	155
Сухоруков В.І., Ломоносов А.В. Особливості формування індустріальних парків в Україні	157
Сухорукова К.В., Ломоносов А.В. Інструменти реалізації справедливого оподаткування у цифровій економіці	160
Танклевська Н.С., Дежифарова Н. Баланс пасивів підприємства	163
Танклевська Н.С., Ляшенко О.А. Значення оподаткування аграрного сектору України	165
Танклевська Н.С., Мазур Д.В. Біржовий товарний ринок	167
Танклевська Н.С., Судак Д.В. Зовнішні фінансово-економічні ризики підприємства	169
Танклевська Н.С., Ухова А.О. Особливості ринку продовольчих товарів	170
Ткаченко О.А., Петрова О.О. Сучасний стан державної підтримки сільгосптоваровиробників України	172
Ткачук К.О., Адвокатова Н.О. Шляхи підвищення економічної ефективності бджільництва в Україні	174
Ткачук К.О., Ковтун В.А. Види маржі ф'ючерсних контрактів	178
Фролова Н.Є. Превентивне антикризове управління діяльністю підприємства	181
Хижняк К.С., Руснак А.В. Організаційно-економічні засади управління ефективністю виробництва продукції вівчарства	183
Цибульський А.В., Огорь Г.М. Управління інноваційними змінами на підприємстві	185
Чеботарський Т.С., Ломоносов А.В. Інноваційні технології для інфраструктури міста Одеса	188
Чудновцева А.П., Фролова Н.Є. Стратегія розвитку в контексті управління ефективністю підприємства	191
Шепель Т.В. Теоретичні аспекти дослідження цінових факторів у фінансовій політиці підприємств України	193
Щербина К.О., Руснак А.В. Методи стратегічного планування діяльності підприємств	196
Ярмоленко В.В. Фінансові ризики аграрних підприємств	198
Ярмоленко В.В., Фесенко В. Інвестиційний потенціал домогосподарств	200
Зміст	202

Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет - конференції
ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ

24-25 жовтня 2019 року

За редакцією д.е.н., проф.. Танклевської Н.С.

Технічний редактор – к.е.н., доцент Петрова О.О.

Умовн.друк.арк 12.3

Видається в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори статей. Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають позицію редакційної колегії.

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

2019 р.